

Anna Maria Słowińska

BHP
w podmiotach leczniczych

ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.
Gdańsk 2017

Spis treści

Wykaz skrótów	7
Akty prawne i publikatory	7
Inne	9
Wprowadzenie	11
Rozdział 1. Ogólny zarys tematyki bezpieczeństwa i higieny pracy w podmiotach leczniczych	13
1.1. Powszechnie źródła prawa w zakresie bhp	13
1.2. Bezpieczeństwo i higiena pracy w podmiotach leczniczych jako obowiązek pracodawcy	15
1.3. Szkolenia z zakresu bhp na stanowiskach pracy w podmiotach leczniczych.	18
1.4. Ocena ryzyka zawodowego pracowników podmiotów leczniczych	20
Rozdział 2. Najczęściej spotykane czynniki szkodliwe dla zdrowia występujące na stanowiskach pracy w podmiotach leczniczych	25
2.1. Ogólna charakterystyka czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy w podmiotach leczniczych	25
2.2. Czynniki biologiczne	26
2.2.1. Charakterystyka zagrożeń czynnikami biologicznymi w podmiocie leczniczym	28
2.2.2. Środki ochrony indywidualnej pracowników podmiotów leczniczych przed czynnikami biologicznymi.	29
2.2.2.1. Grupa zagrożenia – czynniki ryzyka. Klasyfikacja szkodliwych czynników biologicznych	30
2.2.2.2. Wymagania dla odzieży ochronnej – ochrona przed czynnikami infekcyjnymi	35
2.2.2.3. Wymagania dla odzieży ochronnej – w zakresie odporności mechanicznej oraz konstrukcji	36
2.2.2.4. Oznakowanie odzieży ochronnej	38
2.2.2.5. Brak odzieży ochronnej w miejscu pracy	39
2.2.2.6. Ocena ryzyka zawodowego występującego przy narażeniu na czynniki biologiczne w podmiocie leczniczym	41
2.3. Czynniki chemiczne	42
2.3.1. Środki ochrony pracowników podmiotów leczniczych przed czynnikami chemicznymi.	44
2.4. Promieniowanie jonizujące	46
2.5. Czynniki lub procesy technologiczne rakotwórcze lub mutagenne	48
2.6. Badania i pomiary czynników szkodliwych	51
2.6.1. Pomiary hałasu.	57
2.6.2. Drgania mechaniczne	59
2.6.3. Oświetlenie.	60
2.6.4. Promieniowanie elektromagnetyczne	61
2.7. Obciążenia fizyczne.	62
Rozdział 3. Choroby zawodowe pracowników podmiotów leczniczych.	65
3.1. Pojęcie choroby zawodowej, wykaz chorób zawodowych.	65
3.2. Środki zapobiegające chorobom zawodowym	70
3.3. Postępowanie po rozpoznaniu u pracownika choroby zawodowej	71
3.3.1. Sposób i tryb zgłaszania podejrzenia, rozpoznania i stwierdzania chorób zawodowych oraz podmioty właściwe w sprawie rozpoznawania chorób zawodowych	76
3.3.2. Decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej albo decyzja o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej	87
3.3.3. Zakończenie postępowania	93
3.3.4. Uprawnienia pracownika w związku ze stwierdzeniem choroby zawodowej	93

Rozdział 4. Obowiązki podmiotu leczniczego jako pracodawcy w zakresie przestrzegania bezpieczeństwa i higieny pracy	101
4.1. Obowiązki podmiotu leczniczego jako pracodawcy zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy	101
4.1.1. Obowiązek informacyjny	102
4.1.2. Szkolenia bhp.	103
4.1.3. Instruktaż stanowiskowy. Instrukcje bhp	121
4.2. Obowiązki podmiotu leczniczego jako pracodawcy wynikające z zapewnienia środków ochrony indywidualnej.	125
4.2.1. Zasady stosowania środków ochrony indywidualnej	128
4.3. Szczegółowe warunki ochrony pracowników podmiotu leczniczego przed zagrożeniami spowodowanymi przez czynniki szkodliwe dla zdrowia	130
Rozdział 5. Wymagania prawne dla pomieszczeń i urządzeń wybranych podmiotów leczniczych	133
5.1. Ogólne wymagania dla pomieszczeń i urządzeń podmiotu leczniczego	133
5.2. Wymagania dla pomieszczeń i urządzeń szpitala.	134
5.3. Wymagania dla pomieszczeń poradni i pracowni stomatologicznych	140
5.4. Wymagania dla pomieszczeń medycznego laboratorium diagnostycznego	143
5.5. Wymagania dla pomieszczeń i urządzeń jednostek ochrony zdrowia udzielających świadczeń zdrowotnych z zakresu rentgenodiagnostyki, radiologii zabiegowej oraz diagnostyki i terapii radioizotopowej chorób nienowotworowych	144
5.5.1. Minimalne wymagania dotyczące wyposażenia w urządzenia radiologiczne jednostki udzielającej świadczeń z zakresu rentgenodiagnostyki, radiologii zabiegowej oraz diagnostyki i terapii izotopowej chorób nienowotworowych	144
5.5.1.1. Minimalne wyposażenie w urządzenia radiologiczne w pracowni radiologii klasycznej	144
5.5.1.2. Minimalne wyposażenie w urządzenia radiologiczne w pracowni tomografii komputerowej	144
5.5.1.3. Minimalne wyposażenie w urządzenia radiologiczne w pracowni mammografii	145
5.5.1.4. Minimalne wyposażenie w urządzenia radiologiczne w pracowni radiologii zabiegowej.	145
5.5.1.5. Minimalne wyposażenie w jednostce ochrony zdrowia, w której prowadzona jest diagnostyka i leczenie przy użyciu produktów radiofarmaceutycznych	145
5.5.1.6. Minimalne wyposażenie pomocnicze	145
5.6. Minimalne wymagania dotyczące wyposażenia pomieszczeń podmiotów leczniczych prowadzących działalność związaną z narażeniem na promieniowanie jonizujące w celach medycznych, polegającą na udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu radioterapii onkologicznej	146
5.7. Wymagania dla pomieszczeń, w których występuje promieniowanie jonizujące i stosowane są urządzenia radiologiczne	149
5.7.1. Wybrane wymagania dla aparatów rentgenowskich	149
5.8. Procedura wydawania zgody na użytkowanie pomieszczeń podmiotu leczniczego.	153
Rozdział 6. Bezpieczeństwo i higiena pracy przy wykonywaniu wybranych świadczeń zdrowotnych udzielanych w podmiotach leczniczych	155
6.1. Bhp przy wykonywaniu prac związanych z narażeniem na zranienie przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych	155
6.2. Bhp przy przygotowywaniu, podawaniu i przechowywaniu leków cytostatycznych	157
6.3. Bhp przy wykonywaniu prac w zakładach anatomii patologicznej, w prosekturach oraz w pracowniach histopatologicznych i histochemicznych	159
6.4. Bhp pracowników obsługujących urządzenia radiologiczne i narażonych na promieniowanie jonizujące	161
6.5. Bhp na stanowiskach pracy wyposażonych w monitory ekranowe	163
Rozdział 7. Bezpieczeństwo i higiena pracy dla wybranych zawodów medycznych	171
7.1. Bhp na stanowisku pielęgniarka	171
7.2. Bhp na stanowisku lekarz.	172
7.3. Bhp na stanowisku ratownik medyczny	174
7.4. Bhp na stanowisku diagnosta laboratoryjny.	175
7.5. Ocena ryzyka zawodowego dla wybranych zawodów medycznych	177
7.5.1. Dokumentacja ryzyka zawodowego na stanowisku salowa.	180
7.5.2. Dokumentacja ryzyka zawodowego na stanowisku lekarz	180
7.5.3. Dokumentacja ryzyka zawodowego na stanowisku pielęgniarka/pielęgniarka bloku operacyjnego	181

Rozdział 8. Instytucje sprawujące nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy w podmiotach leczniczych. . . .	183
8.1. Wojewodowie i właściwe izby samorządów medycznych.	183
8.2. Minister Zdrowia	183
8.3. Podmiot tworzący	186
8.4. Państwowa Inspekcja Pracy	187
8.5. Państwowa Inspekcja Sanitarna	188
8.6. Państwowa Straż Pożarna	189
8.7. Kontrola wewnętrzna.	191
8.8. Sankcje z tytułu nieprzestrzegania zasad i przepisów bhp.	191
Rozdział 9. Kontrola działalności podmiotów leczniczych – środki odwoławcze.	195
9.1. Środki odwoławcze podczas trwania postępowania kontrolnego	196
9.2. Środki odwoławcze po zakończeniu postępowania kontrolnego	197
Rozdział 10. Wybór orzecznictwa sądowego w sprawach bezpieczeństwa i higieny pracy	201
Rozdział 11. Jak poprawić standardy bezpieczeństwa i higieny pracy w podmiocie leczniczym?	205
Bibliografia.	207